

Leden van de gemeenteraad

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Verzonden d.d.
Onderwerp:		2023-070811	19 december 2023	
Toekomst sociaal ontwikkelbedrijf		Behandeld door	Telefoonnummer	Bijlage(n)
		Marc Boscha	0680121350	

Geachte leden van de gemeenteraad,

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Wij zijn als gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze wet. Samen met de gemeenten van onze arbeidsmarktregio werken we daarin goed samen, door mensen te ondersteunen in hun stappen naar de best passende werkplek. De afgelopen jaren zien we een steeds veranderende arbeidsmarkt en veranderende behoeften bij onze inwoners, waar we flexibel op moeten kunnen inspelen. Partners als het sociaal ontwikkelbedrijf Scalabor¹, WSP en UWV zijn voor ons hierbij belangrijk om dit te kunnen doen. De regiogemeenten hebben de handen ineengeslagen om gezamenlijk te kijken naar wat er voor de toekomst nodig is voor een optimale, duurzame samenwerking en wat met name het sociaal ontwikkelbedrijf daarin voor ons (nog meer) kan betekenen. Dit is ook van belang voor de nieuwe afspraken die wij volgend jaar met Scalabor moeten maken voor de uitvoering van de Wsw. Wij vertellen wij u hier graag meer over in deze brief.

Aan het werk op de plek die het best bij je past

De Participatiewet heeft als doel zoveel mogelijk mensen naar werk toe te leiden. Iedereen die kan werken en daar ondersteuning bij nodig heeft, valt onder de deze wet. Wij zijn verantwoordelijk om onze inwoners te ondersteunen om ergens aan het werk te kunnen gaan. Dit kan betaald werk zijn, vrijwilligerswerk of activerend werk. Ook zijn we nog steeds verantwoordelijk voor onze inwoners die nog onder de Wsw- vallen. Er kunnen geen nieuwe mensen meer in aanmerking komen voor deze wet, maar medewerkers behouden hun dienstverband tot aan hun pensionering. De regiogemeenten hebben het formeel werkgeverschap ondergebracht bij de MGR². Het uitvoerend werkgeverschap van de Wsw hebben we sinds 2018 belegd bij Scalabor. Het bedrijf voert naar tevredenheid de Wsw-taken uit voor ruim 2.000 inwoners van negen gemeenten³ binnen de regio Midden-Gelderland. Het merendeel van deze medewerkers (58%) werkt via een detachering bij een reguliere werkgever. Dat is meer dan het landelijk gemiddelde. Scalabor voert daarnaast re-

¹ *Definitie sociaal ontwikkelbedrijf:* De organisatie die nu voor één of meerdere gemeenten de Wsw uitvoert. Het bedrijf kan daarnaast ook andere taken voor gemeenten uitvoeren, waaronder (onderdelen van) de Participatiewet. (bron: rapport onderzoek infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven; Berenschot)

² Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland

³ Arnhem, Overbetuwe, Rheden, Lingewaard, Doesburg, Westervoort, Duiven, Zevenaar en Rozendaal

integratieactiviteiten uit voor inwoners vallend onder de Participatiewet. Op dit moment maakt voornamelijk de gemeente Arnhem gebruik van dit aanbod.

Regionale samenwerking

Samen met de regiogemeenten vinden we het belangrijk dat we met onze partners de ondersteuning naar werk zo optimaal mogelijk met elkaar organiseren en hier goede afspraken over maken. We stimuleren dat we leren van elkaar en opschalen van lokale initiatieven die goed werken en/of aanhaken bij goede voorbeelden vanuit andere gemeenten. Hierbij sluiten we aan bij de leefwereld en behoeften van onze inwoners door onze dienstverlening aan te passen op wat nodig is in hun stappen naar een mooie werkplek. Het UWV, WSP en Scalabor zijn hierbij belangrijke partners die ons helpen. We streven naar gelijke werkwijze van instrumenten en regelingen binnen de Participatiewet; de arbeidsmarktregio stopt immers niets bij de gemeentegrens. De basis hebben we nu op orde. Ons instrumentarium biedt alle mogelijkheden om inwoners te ondersteunen en de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen in de keten zijn helder. We zijn nu aan de slag met kennisdeling, gerichte aanpak voor specifieke groepen en optimaliseren van afstemming/ samenwerking met onze partners. Zo zetten we instrumenten als loonkostensubsidie en *job coaching* al op dezelfde wijze in en zijn we nu volop aan de slag met de intensivering van het realiseren van beschutte werkplekken. Bij deze processen hebben we oog voor de verschillende groottes van gemeenten en lokale wensen.

Anticiperen op ontwikkelingen

Nieuwe afspraken met Scalabor

De regiogemeenten hebben in 2021 voor de periode 2023-2025 nieuwe afspraken met Scalabor gemaakt. Deze zijn verwerkt in de 'Regeling uitvoering Wsw door Scalabor B.V. 2023-2025'. Als regiogemeenten kozen we bewust voor een periode van drie jaar om flexibel in te kunnen blijven spelen op ontwikkelingen. Daarbij gaven we aan dat we het belangrijk vinden om onze inwoners die nog een Wsw-dienstverband hebben continuïteit en zekerheid te bieden. Dat zij zich geen zorgen hoeven te maken over het werk dat zij vaak al jaren doen. Omdat we dat zeer belangrijk vinden, hebben we nu in een vroeg stadium oog voor de totstandkoming van een nieuwe opdracht. Gezien het tijdspad om tot nieuwe afspraken te komen, starten de regiogemeenten komend jaar het proces hiervoor op. De MGR zal hierin het voortouw nemen. Hierbij is het van belang dat we gezamenlijk scherp maken wat we van ons sociaal ontwikkelbedrijf verwachten.

Duurzame samenwerking en toekomstbestendige arbeidsmarktdienstverlening

In combinatie met het te starten proces voor nieuwe afspraken met Scalabor, slaan we de handen ineen met de regiogemeenten om te kijken wat er voor de toekomst nodig is. Hoe we kunnen komen tot een optimale, duurzame regionale samenwerking en een toekomstbestendige arbeidsmarktdienstverlening. Dit doen we door gezamenlijke visievorming, het formuleren van ambities en het bepalen van een koers. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar wat Scalabor als ons sociaal ontwikkelbedrijf daarin voor ons (nog meer) kan betekenen, zodat zij tijdig en op een goede manier kan anticiperen op de regionale wensen voor een regionaal sociaal ontwikkelbedrijf. De basis hiervoor wordt gelegd door alle gemeenten eerst zelf te laten nadenken en aangeven hoe zij willen anticiperen op de ontwikkelingen binnen de participatiewet, welke instrumenten ze waar en hoe uitvoeren om mensen naar werk te begeleiden en hoe zij daarbij de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf zien.

Een ronde langs de gemeenten in onze regio

Voor Arnhem is Scalabor het sociaal ontwikkelbedrijf. Scalabor is de hoofdaanbieder voor arbeidsontwikkeling en beschut werk. Is uitvoerend werkgever voor de Wsw en doet ook een deel van de bemiddeling van inwoners naar werkgevers. Scalabor heeft de opdracht om lokaal maatwerk te bieden, zoals de Arnhemse werkbrigade en het mee voorbereiden van de beroepentuin. In de gemeente Arnhem dragen we onze positieve ervaringen van de mix lokaal en regionaal graag uit en denken actief mee over hoe succesvolle werkwijzen, afspraken en

initiatieven in de regio kunnen worden vormgegeven. Daarmee staat de rol van dit sociaal ontwikkelbedrijf in de toekomst voor ons buiten kijf.

De gemeente Doesburg is tevreden met de dienstverlening van Scalabor voor de inwoners met een Wsw dienstverband. Daarnaast maakt Doesburg incidenteel gebruik van andere re-integratiediensten die Scalabor levert. Dit betreft altijd maatwerk. Voor beschut werk maakt Doesburg naast Scalabor gebruik van andere organisaties. Dit om ook hier zoveel mogelijk maatwerk toe te passen in het voordeel van de inwoner van Doesburg. Met name nabijheid van de geboden dienstverlening is daarbij leidend

De Liemerse gemeenten zien Scalabor als een belangrijke onderdeel van het Liemerse Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON). Het LEON bestaat sinds 2020. Onlangs heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden op basis waarvan ruim 40 re-integratiebedrijven, waaronder Scalabor, zijn gecontracteerd met in totaal 123 producten. LEON biedt alle gemeentelijke klantgroepen in alle verschillende fases van hun re-integratie een passend aanbod. Het LEON heeft de afgelopen jaren bewezen recht te doen aan ieders individuele ontwikkelvraag. Dit biedt de inwoners zekerheid en keuzevrijheid. Naast het complete aanbod profiteren de Liemerse gemeenten door de opzet van LEON maximaal van de aanwezige innovatiekracht in de markt. Voor Duiven en Westervoort is Scalabor dé uitvoerder voor de Wsw. Sinds er geen nieuwe Wsw'ers meer kunnen worden aangemeld, neemt het aantal Wsw'ers via natuurlijk verloop af. Ondanks dat, waarborgt Scalabor de kwaliteit van dienstverlening aan deze groep werknemers.

De gemeente Lingewaard is tevreden over de Wsw-dienstverlening van Scalabor. Werken is meer dan alleen geld verdienen. Het biedt structuur, sociale contacten, waardering, onafhankelijkheid en de mogelijkheid jezelf te ontwikkelen. 'Gewoon aan het werk' is echter niet voor iedere inwoner vanzelfsprekend. Lingewaard wil daarom graag regionaal gezamenlijk onderzoeken hoe de ondersteuning ook naar de toekomst toe kunnen blijven bieden.

De gemeente Overbetuwe is erg tevreden met de dienstverlening voor onze inwoners met een Wsw-dienstverband die begeleid worden. De groep inwoners met lage baankansen en grote begeleidingsbehoefte wordt steeds groter. Overbetuwe ziet kansen in een intensievere regionale samenwerking.

Voor Rheden en Rozendaal voert Scalabor het werkgeverschap voor de Wsw uit. Daarnaast maken Rheden en Rozendaal op basis van maatwerk gebruik van andere voorzieningen van Scalabor. Voor arbeidsontwikkeltrajecten en beschut werk wordt overigens gebruikgemaakt van meerdere aanbieders. Tot slot levert Scalabor assistent werkbegeleiders aan de Rhedense re-integratieinstrumenten.

Voor Zevenaar is Scalabor een belangrijk sociaal ontwikkelbedrijf voor de inwoners van Zevenaar en de voor de inwoners in de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland.

Naast Scalabor vindt Zevenaar het van belang om ook gebruik te kunnen blijven maken van de diensten van arbeidsontwikkelbedrijven in de regio. Dit voor het bieden van de juiste dienstverlening (maatwerk) aan inwoners.

Vervolg

We verwachten u voor de zomer te kunnen informeren over de bevindingen en aanbevelingen van dit gezamenlijke regionale proces en wat de mogelijke vervolgstappen zijn.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos